

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (viides jaosto)
12 päivänä toukokuuta 1998

Asia T-159/96

Rüdiger Wenk
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Henkilöstö – Palvelukseen ottaminen – Komission edustuston päällikön virka –
Avointa virkaa koskeva ilmoitus – Laillisuus – Päätös hakemuksen
hylkäämisestä – Perusteluvelvollisuus – Hakijoiden ansioiden vertailu –
Nimittävän viranomaisen harkintavalta – Luottamuksensuoja –
Huolenpitovelvollisuus

Täydellinen teksti ranskan kielellä . . . . . II - 593

Aihe: Kanne, jossa kantaja vaatii komission 2.2.1996 tekemän sellaisen päätöksen kumoamista, jolla hylättiin kantajan hakemus päästä komission edustuston päälliköksi San Joséhen.

Lopputulokset: Komission velvoittaminen maksamaan vahingonkorvausta. Muilta osin hylkääminen.

Tuomion lyhennelmä

Komission San Josén (Costa Rica) edustuston päällikön palkkaluokan A 5/A 4 viran täyttämiseksi komissio julkaisi 16.11.1995 avointa virkaa koskevan ilmoituksen KOM/121/95, jonka mukaan hakijoilta edellytettiin syvällistä tuntemusta yhteisön politiikasta ja Euroopan unionin taloudellisesta ja poliittisesta toiminnasta sekä ulkosuhteiden osalta kykyä johtaa yksikköä erilaisessa sosiaalisessa ja kulttuurisessa ympäristössä ja toimen hoitamiseen soveltuvaa kokemusta.

Komissio nimitti kyseiseen virkaan K:n 30.1.1996 tekemällään päätöksellä.

Kantaja on komission palkkaluokan A 4 virkamies, jonka asemapaikkana on komission edustusto Venezuelassa; hän jätti edellä mainittuun virkaan hakemuksensa, jonka hylkäämistä koskevasta komission päätöksestä hän sai tiedon vakiokaavakkeella.

- Kantaja vaati 19.4.1996 päivätyllä kirjeellään komissiota ilmoittamaan hänelle avoimena ollutta virkaa koskevat arviointiperusteet ja tiedottamaan hänelle, miten nimittävä viranomaisvertaili hakijoiden ansioita valintaa tehdessään. Koska kantaja ei saanut vastausta, hän esitti 13.5.1996 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (henkilöstösäännöt) 90 artiklan 2 kohdan mukaisen valituksen, ja kun hän sitten neljän kuukauden määräajan kuluttua arvioi, että valitus hylättiin 13.9.1996 implisiittisellä päätöksellä, hän nosti tämän kumoamiskanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 15.10.1996 jättämällään kannekirjelmällä.

Kantajalle annettiin 20.11.1996 tiedoksi hänen 11.9.1996 tekemäänsä valitusta koskeva hylkäyspäätös.

Pääasia

Avointa virkaa koskevan ilmoituksen lainvastaisuutta koskeva kanneperuste

Avointa virkaa koskevan ilmoituksen tarkoituksena on ensinnäkin tiedottaa asiasta kiinnostuneille mahdollisimman tarkasti täytettävänä olevan viran hoitamiselle asetetuista edellytyksistä, jotta he voivat arvioida, kannattaako heidän jättää hakemuksensa, ja toiseksi asettaa ne oikeussääntöjen mukaiset rajat, joissa pitäytyen toimitella aikoo vertailla hakijoiden ansioita (24 kohta).

Viittaukset: asia 188/73, Grassi v. neuvosto, 30.10.1974 (Kok. 1974, s. 1099, 40 kohta) ja asia C-343/87, Culin v. komissio, 7.2.1990 (Kok. 1990, s. I-225, 19 kohta).

Nimittävä viranomainen ei pitäydy näissä oikeussääntöjen mukaisissa rajoissa, jos se pohtii täytettävänä olevan viran hoitamiseksi vaadittuja erityisedellytyksiä vasta avointa virkaa koskevan ilmoituksen julkaisemisen jälkeen tietoisena siitä, ketkä ovat virkaa hakeneet, ja jos se ottaa hakemuksia tutkiessaan huomioon muita edellytyksiä kuin ne, jotka on mainittu avointa virkaa koskevassa ilmoituksessa. Näin menettelemällä estettäisiin se, että avointa virkaa koskevalla ilmoituksella olisi sille tarkoitettu merkittävä tehtävä palvelukseenottomenettelystä (25 kohta).

Viittaukset: asia T-58/91, Booss ja Fischer v. komissio, 3.3.1993 (Kok. 1993, s. II-147, 67 kohta) ja asia T-6/96, Contargyris v. neuvosto, 29.5.1997 (Kok. H. 1997, s. II-357, 98 kohta).

Kun otetaan huomioon viran erityinen luonne eli komission edustuston johtaminen Euroopan unionin ulkopuolisessa maassa, ei voida katsoa, että avointa virkaa koskeva ilmoitus olisi sanamuodoltaan sillä tavalla yleinen ja epätäsmällinen, etteikö nimittävä viranomainen voisi vertailla hakijoiden ansioita.

Kanneperuste, joka koskee ansioiden vertailussa tapahtunutta sääntöjenvastaisuutta sekä luottamuksensuojan ja huolenpitovelvollisuuden periaatteiden loukkaamista

Väite siitä, että hakijoiden ansioita ei ole vertailtu

Henkilöstösääntöjen 29 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyjä ylennystä tai siirtoa koskevien hakemusten tutkimisen pitää tapahtua henkilöstösääntöjen 45 artiklan mukaisesti, jossa säädetään nimenomaisesti, että ylennettävien virkamiesten ansioita on vertailtava. Velvollisuus tehdä tämä vertailu on ilmaus sekä virkamiesten yhdenvertaisen kohtelun periaatteesta että heidän uralla etenemistään koskevasta periaatteista (54 kohta).

Viittaukset: asia T-52/90, Volger v. parlamentti, 12.2.1992 (Kok. 1992, s. II-121, 24 kohta) ja asia T-22/92, Weiffenels v. parlamentti, 26.10.1993 (Kok. 1993, s. II-1095, 66 kohta).

Silloin, kun on olemassa riittävän yhtäpitäviä todisteita kantajan väitteiden tueksi siitä, ettei hakemuksia ole todellisuudessa verrattu, vastaajana olevan toimielimen on osoitettava objektiivisella selvityksellä, jonka osalta tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa, että se on kunnioittanut henkilöstösääntöjen 45 artiklassa ylennettävän virkamiehen hyväksi säädettyjä takeita ja tehnyt tällaisen vertailun (55 kohta).

Viittaukset: asia T-25/90, Schönherr v. Euroopan yhteisöjen talous- ja sosiaalikomitea, 30.1.1992 (Kok. 1992, s. II-63, 25 kohta ja asia T-386/94, Allo v. komissio, 19.9.1996 (Kok. H. 1996, s. II-1161, 39 kohta).

Toimielimillä on henkilöstösääntöjen mukaan toimivalta vertailla hakijoiden ansioita tarkoituksenmukaisimmaksi katsomaansa menettelyä tai menetelmää noudattaen (58 kohta).

Viittaukset: em. asia Allo v. komissio, 29 kohta.

Koska komissio on osoittanut tosiasiallisesti tutkineensa hakijoiden ansioita sekä nimitysasioiden neuvoa-antavassa komiteassa että sitten pääosaston IA – poliittiset ulkosuhteet: Eurooppa ja uudet itsenäiset valtiot, yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka, ulkomaanedustustot – pääjohtajan ehdotuksesta ulkosuhteiden johtokomiteassa, jolloin oli päädytty siihen, että hakijan hakemus hylättiin, väite siitä, että hakijoiden ansioita ei ole vertailtu, on hylättävä.

Ilmeistä arviointivirhettä koskeva väite

Nimittävällä viranomaisella nimitysasioissa oleva harkintavalta edellyttää, että se ”tarkasti tutkii” tehdyt hakemukset ja ”ottaa tunnontarkasti huomioon” avointa virkaa koskevassa ilmoituksessa mainitut edellytykset, joten nimittävän viranomaisen on hylättävä jokainen hakija, joka ei täytä näitä edellytyksiä. Avointa virkaa koskevassa ilmoituksessa nimittäin on ne oikeussääntöjen mukaiset rajat, jotka nimittävä viranomainen on asettanut itselleen ja joita sen on ”tarkasti noudatettava” (63 kohta).

Viittaukset: asia C-35/92 P, parlamentti v. Frederiksen, 18.3.1993 (Kok. 1993, s. I-991, 15 ja 16 kohta) ja asia T-21/96, Giannini v. komissio, 19.3.1997 (Kok. H. 1997, s. II-211, 19 kohta).

Sen valvomiseksi, että nimittävä viranomainen on pysynyt näissä oikeussääntöjen mukaisissa rajoissa ja että se on toiminut ainoastaan henkilöstösääntöjen 7 artiklassa tarkoitettu yksikön etu huomioon ottaen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on tutkittava, mitkä olivat tässä tapauksessa avointa virkaa koskevassa ilmoituksessa vaaditut edellytykset, ja tämän jälkeen varmistettava, täyttikö hakija, jonka nimittävä viranomainen oli valinnut avoimeen virkaan, tosiasiallisesti nämä edellytykset. Tällaisessa valvonnassa on rajoituttava tutkimaan sitä, pysyykö viranomainen kohtuuden rajoissa, kun otetaan huomioon sen arvion perusteena olevat päätelmät, ja sitä, ettei se käytä toimivaltaansa ilmeisen virheellisesti. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei siis voi korvata omilla hakijoiden pätevyyttä koskevilla arvioinneillaan nimittävän viranomaisen tekemiä arviointeja (64 kohta).

Viittaukset: asia 282/81, Ragusa v. komissio, 21.4.1983 (Kok. 1983, s. 1245, 9 kohta); asia 233/85, Bonino v. komissio, 12.2.1987 (Kok. 1987, s. 739, 5 kohta); em. asia parlamentti v. Frederiksen, 17 kohta; asia T-169/89, Frederiksen v. parlamentti, 11.12.1991 (Kok. 1991, s. II-1403); em. asia Schönherr v. Euroopan yhteisöjen talous- ja sosiaalikomitea, 20 kohta; asia T-11/91, Schloh v. neuvosto, 25.2.1992 (Kok. 1992, s. II-203, 51 kohta); asia T-82/91, Latham v. komissio, 9.2.1994 (Kok. H. 1994, s. II-61, 62 kohta); asia T-262/94, Baiwir v. komissio, 6.6.1996 (Kok. H. 1996, s. II-739, 66 kohta); em. asia Giannini v. komissio, 20 kohta; asia T-142/95, Delvaux v. komissio, 18.12.1997 (Kok. H. 1997, s. II-1247, 38 kohta).

Näiden periaatteiden nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että nimittävä viranomainen ei ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä.

Luottamuksensuojan periaatteen loukkaaminen

Henkilöstösääntöjen 29 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan avoinna olevan viran täyttämistä koskevan päätöksen osalta nimittävän viranomaisen on noudatettava henkilöstösääntöjen 7 ja 27 artiklassa säädettyjä arviointiperusteita ja vertailtava ansioita henkilöstösääntöjen 45 artiklan mukaan. Tästä seuraa, että ylentämistä koskeva lupaus, vaikka sellainen voitaisiinkin näyttää toteen, ei synnytä kantajalle perusteltua luottamusta, sillä tällainen lupaus on annettu ottamatta huomioon sovellettavia henkilöstösääntöjen sääntöjä (92 kohta).

Viittaukset: em. asia Weiffenfels v. parlamentti, 92 kohta.

Huolenpitovelvollisuuden rikkominen

Viranomaisen velvollisuus pitää huolta henkilöstöstään kuvastaa henkilöstösäännöissä vahvistettujen viranomaisen ja sen henkilöstön välisten vastavuoroisten oikeuksien ja velvollisuuksien tasapainoa. Virkamiesten oikeuksia ja etuja voidaan kuitenkin suojata vain voimassa olevien säännösten asettamissa rajoissa. Henkilöstösääntöjen vastainen lupaus ei voi perustaa huolenpitovelvollisuutta, jonka perusteella virkamies voisi vaatia etuja, joihin hänellä ei henkilöstösääntöjen mukaan ole oikeus (99 ja 100 kohta).

Viittaukset: yhdistetyt asiat T-22/89 ja T-74/89, Blackman v. parlamentti, 16.3.1993 (Kok. 1993, s. II-249, 96 kohta); asia T-81/96, Apostolidis ym. v. komissio, 10.7.1997 (Kok. H. 1997, s. II-607, 90 kohta).

Henkilöstösääntöjen 25 artiklan 2 kohdan rikkomista koskeva kanneperuste

Henkilöstösääntöjen 25 artiklassa asetettu velvollisuus, jonka mukaan kaikki virkamiehelle epäedulliset päätökset on perusteltava, on yhteisön oikeuden olennainen periaate, josta voidaan poiketa vain pakottavien syiden johdosta. Tällä velvollisuudella tavoitellaan toisaalta sitä, että kyseessä oleva henkilö saa riittävästi tietoa voidakseen arvioida, onko hänelle vastainen toimi perusteltu ja kannattaako hänen nostaa kanne ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, ja toisaalta sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi valvoa toimen laillisuutta (113 ja 114 kohta).

Viittaukset: yhdistetyt asiat T-178/95 ja T-179/95, Picciolo ja Caló v. alueiden komitea, 18.3.1997 (Kok. H. 1997, s. II-155, 33 kohta); asia T-237/95, Carbajo Ferrero v. parlamentti, 12.6.1997 (Kok. H. 1997, s. II-429, 82 kohta).

Vaikka nimittävän viranomaisen ei tarvitse perustella ylennyspäätöksiään sellaisille hakijoille, joita ei ole ylennetty, sen on sen sijaan perusteltava päätös, jolla se hylkää ylentämättä jääneen hakijan henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan nojalla tekemän valituksen; tämän päätösten perusteluiden oletetaan vastaavan sen päätöksen perusteluita, josta valitus oli tehty. Vaikka nimittävän viranomaisen ei yleensä tarvitse vastata valitukseen, asia on toinen, jos päätöstä, josta valitus on tehty, ei ole perusteltu. Sellainen perusteltu päätös, joka annetaan vasta kanteen nostamisen jälkeen, ei nimittäin täytä tehtävänsä kyseessä olevan henkilön eikä tuomioistuimen kannalta (115 kohta).

Viittaukset: em. asia Grassi v. neuvosto, 13 kohta; asia 121/76, Moli v. komissio, 27.10.1977 (Kok. 1977, s. 1971, 12 kohta); em. yhdistetyt asiat Picciolo ja Caló v. alueiden komitea, 34 kohta; em. asia Volger v. parlamentti, 40 kohta; asia T-13/95, Kyrpitsis v. Euroopan yhteisöjen talous- ja sosiaalikomitea, 18.4.1996 (Kok. H. 1996, s. II-503, 74 kohta).

Koska komissio ei ilmoittanut kantajalle hänen hakemuksensa hylkäämisen syitä neljän kuukauden määräajassa valituksen esittämisestä eikä varsinkaan ennen kanteen nostamista, se on rikkonut henkilöstösääntöjen 25 artiklan toista kohtaa. Suhteellisuusperiaatteen mukaan on siis otettava huomioon paitsi lainvastaisen kohtelun kohteena olleen kantajan edut myös sellaisten kolmansien edut, joiden luottamuksensuojaa saatettaisiin loukata, jos kumoamisvaatimukset hyväksyttäisiin (119 ja 121–123 kohta).

Viittaukset: yhdistetyt asiat T-18/92 ja T-68/92, Coussios v. komissio, 23.2.1994 (Kok. H. 1994, s. II-171, 105 kohta); asia T-586/93, Kotzonis v. Euroopan yhteisöjen talous- ja sosiaalikomitea, 22.3.1995 (Kok. H. 1995, s. II-203, 107 kohta); asia T-562/93, Obst v. komissio, 19.10.1995 (Kok. H. 1995, s. II-737, 81 kohta).

Kun otetaan huomioon, että taloudellisuonteisissa riidoissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella on täysi harkintavalta, se voi velvoittaa vastaajana olevan toimielimen maksamaan korvausta viranomaisen virheestä aiheutuneesta henkisestä kärsimyksestä, vaikka tätä ei olisi sääntöjenmukaisesti edes vaadittu. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että

vahingonkorvaus on hyvitysmuoto, joka parhaiten vastaa sekä kantajan etuja että yksikön tarpeita.

Kun arvioidaan kärsityn vahingon määrää, on otettava huomioon se, että kantajan on ollut pakko aloittaa tuomioistuinmenettely saadakseen tietää hakemuksensa hylkäämistä koskevan päätöksen perustelut (122 ja 123 kohta).

Viittaukset: asia 24/79, Oberthür v. komissio, 5.6.1980 (Kok. 1980, s. 1743, 14 kohta).

Ratkaisu:

Komissio veloitetaan maksamaan kantajalle 400 ecua vahingonkorvauksena viranomaisen virheen takia.

Muilta osin kanne hylätään.